

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Kuchyňa

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty pre roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty a preveriť realizáciu činnosti - príprava na implementáciu, šandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (úprava existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bolo pri príprave na implementáciu a tvorbu programového rozpočtu na kontrolovanom subjekte zhodnotiť:

- legislatívny rámec pre zavedenie programového rozpočtovania,
- časový harmonogram implementácie,
- vytvorenie regulačného rámca (vypracovanie smernice, všeobecne záväzného nariadenia alebo iného podobného predpisu),
- vytvorenie programovej štruktúry (programy, aktivity podriadených organizácií),
- formulovanie zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov, zmeny programovej štruktúry a ich schvaľovanie,
- schvaľovanie programového rozpočtu.

V oblasti monitorovania a hodnotenia porovnať očakávané hodnoty stanovené v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou a porovnať rozpočtované výdavky na plnenie programov a ich častí so skutočnosťou v roku 2009. Preveriť, či bola spracovaná monitorovacia správa (polročné hodnotenie) a hodnotenie plnenia programov obce (súčasť záverečného účtu obce).

Kontrola bola vykonaná v obci Kuchyňa, za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Pri zavedení programového rozpočtovania si obec Kuchyňa (ďalej len „obec“) zostavila rozpočtový harmonogram, ktorý obsahoval povinnosti jednotlivých účastníkov tvorby programového rozpočtu a časový plán ich realizácie. Reguláciu rozpočtového procesu, úlohy a zodpovednosť jednotlivých subjektov rozpočtového procesu pri príprave, schvaľovaní a hodnotení si obec upravila v „Zásadách hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Kuchyňa“(ďalej len „zásady hospodárenia“).

Pri tvorbe programovej štruktúry, obec vychádzala z „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kuchyňa“ ako strednodobého programu s cieľmi a zámerni do roku 2013.

Programová štruktúra pozostávala z 13 programov, 35 podprogramov a 16 prvkov, ktoré predstavovali hlavné kompetenčné oblasti obce. Súčasťou programového rozpočtu boli aj aktivity organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

Zámery programového rozpočtu boli formulované na úrovni programov a podprogramov. Popisovali stav, ktorý chce obec dosiahnuť v rámci rozvoja územia a potrieb obyvateľov. Ich formulácia bola jednoduchá a stručná.

Ciele vyjadrovali formu výstupu a odzrkadľovali postup obce smerom k napĺňaniu zámeru. Formulované boli na úrovni podprogramov a prvkov.

Merateľné ukazovatele kontrolovaný subjekt formuloval v priamej súvislosti s cieľom, pričom obsahovali textovú a číselnú časť. Tieto ukazovatele boli naformulované jednoznačne, boli porovnateľné, merateľné a kontrolovateľné.

Kontrolou zmien programového rozpočtu bolo zistené, že obec vykonala zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením 2/2009 pred jej schválením obecným zastupiteľstvom (ďalej len „OZ“), čím konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého zmeny rozpočtu vrátane zmeny programov obce schvaľuje orgán obce a v rozpore so zákonom o obecnom zriadení, podľa ktorého OZ rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené schvaľovať rozpočet a jeho zmeny.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programov obec vykonala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kontrolou monitorovacej správy bolo zistené, že pri viacerých podprogramoch a prvkoch neobsahovala údaje stanovené metodikou Ministerstva financií SR a to komentár obsahujúci vysvetlenie neplnenia plánovaných výstupov alebo výsledkov a návrhy na operatívne riešenie zistených nedostatkov.

Ďalej bolo zistené, že starosta obce monitorovaciu správu nepredložil OZ na prerokovanie v zmysle zásad hospodárenia.

Monitorovacia a tiež hodnotiaca správa nebola zostavená v štruktúre formulárov, ktoré boli vypracované v zmysle zásad hospodárenia.

Obsahovú náplň záverečného účtu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nebolo možné počas kontroly overiť, pretože záverečný účet nemala obec k termínu ukončenia kontroly vypracovaný.

3. Záver

Kontrolou prípravy na implementáciu a tvorbu programového rozpočtu obce bolo zistené, že obec si splnila povinnosť zostaviť rozpočet obce ako programový, čiže rozpočet, ktorý obsahoval zámery, ciele a merateľné ukazovatele, čím zabezpečila súvislosť medzi rozpočtovými zdrojmi a výstupmi/výsledkami práce obce a tým umožnila verejnosti identifikovať zmysel používania verejných zdrojov a merať úspešnosť obce pri napĺňaní deklarovovaných cieľov a zámerov.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programov obec vykonala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, čiže počas rozpočtového roka ako aj na konci roka obec posudzovala mieru splnenia cieľov danú merateľnými ukazovateľmi.

Zhrnutie

Kontrolou bolo zistené porušenie nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov obce:

- zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že
  - obec zmenu rozpočtu vykonala pred jej schválením OZ,

- zákon o obecnom zriadení tým, že
  - obec zmenu rozpočtu vykonala pred jej schválením OZ,

- zásady hospodárenia tým, že
  - starosta obce nepredložil OZ monitorovaciu správu na prerokovanie,
  - monitorovacia a tiež hodnotiaca správa nebola zostavená v štruktúre formulárov, ktoré boli vypracované v zmysle zásad hospodárenia.